

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor

Rezumatul tezei: Activele intangibile și abordările aplicate pentru recunoașterea lor: efecte, transparență a evaluării și protecția părților interesate

Conducător de doctorat: Profesor dr. habil. DEACONU Adela

PhD student: GEORGIUO Andreas

INTRODUCERE

Această teză explorează evaluarea, raportarea, cadrul de reglementare și responsabilitatea activelor intangibile generate intern, cu un accent principal pe cercetare și dezvoltare (R&D). Provocările evaluării activelor intangibile—precum proprietatea intelectuală, brevetele și software-ul—derivă din absența unor metodologii standardizate, ceea ce conduce la inconsecvențe și riscuri în raportarea financiară.

Cercetarea este structurată în jurul a trei întrebări-cheie de cercetare:

1. **„Care sunt modalitățile de evaluare a R&D și în ce măsură sunt raportate elementele asociate în cadrul entităților europene?” (RQ1):**
Această întrebare analizează modul în care R&D este evaluată și gradul de raportare a acesteia în entitățile europene. Capitolul 2 utilizează un studiu de caz bazat pe teoria jocurilor pentru a evalua strategiile de investiții în micro-entități private intensive în R&D, evidențiind efectul de semnalizare al capitalizării, precum și provocările legate de evaluare și divulgare.
2. **„Dispozițiile standardelor în domeniu sunt suficiente pentru a asigura responsabilitatea R&D și protecția părților interesate?” (RQ2):**
Această întrebare investighează dacă standardele profesionale actuale (IAS 38, IVS 210 și ISA 620) sunt adecvate pentru a asigura responsabilitatea R&D și protecția părților interesate. Capitolul 3 aplică o analiză comparativă a similitudinii pentru a evalua gradul de aliniere, lacunele existente și implicațiile practice, în special în reducerea riscurilor de denaturare și supraevaluare.
3. **„Care sunt factorii determinanți ai raportării distorsionate a valorii R&D?” (RQ3):**
Această întrebare analizează modul în care stimulentele manageriale și caracteristicile firmei influențează raportarea părtinitoare a R&D și performanța financiară. Capitolul 4 utilizează modele mixte și regresii logistice binare pentru a examina corelațiile dintre capitalizarea R&D și indicatorii financiari cheie, cu scopul de a îmbunătăți precizia evaluărilor.

Prin abordarea acestor întrebări, această teză contribuie la o înțelegere mai profundă a raportării R&D și a implicațiilor sale economice și manageriale. Bazată pe lucrările anterioare ale lui Barker et al. (2020), Aboody și Lev (1998) și Penman (2009), această cercetare își propune să îmbunătățească transparența și responsabilitatea în evaluarea activelor intangibile. Concluziile acestei lucrări au potențialul de a informa părțile interesate și de a îmbunătăți standardele contabile, promovând practici de raportare financiară mai fiabile.

CAPITOLUL 1: EVALUAREA ACTIVELOR INTANGIBILE GENERATE INTERN – DEZBATERE ȘI REVIZUIREA LITERATURII

Acest capitol explorează evaluarea și tratamentul contabil al activelor intangibile generate intern (IGIAs), în special al investițiilor în cercetare și dezvoltare (R&D), printr-o revizuire detaliată a literaturii. Se evidențiază dezbaterele esențiale privind capitalizarea versus cheltuirea directă, rolul standardelor contabile, stimulentele manageriale, influențele reglementărilor și reacțiile investitorilor.

EVALUAREA ACTIVELOR INTANGIBILE ȘI DEZBATERILE PRINCIPALE

Activele intangibile generate intern (IGIAs) trebuie să îndeplinească anumite criterii pentru a fi recunoscute ca active. Acestea trebuie să fie identificabile, să poată genera beneficii economice viitoare și să aibă costuri care pot fi măsurate în mod fiabil (Mirza et al., 2008; Negkakis, 2015). Spre deosebire de activele intangibile achiziționate, a căror evaluare derivă din costurile de tranzacție, IGIAs sunt mai dificil de evaluat din cauza lipsei unor prețuri observabile pe piață.

Standardele contabile oferă abordări distincte pentru recunoașterea IGIA. Conform IAS 38, costurile de dezvoltare pot fi capitalizate dacă îndeplinesc criterii specifice, în timp ce U.S. GAAP impune, de obicei, cheltuirea imediată, cu excepția notabilă a costurilor de dezvoltare software, care pot fi capitalizate în condiții specifice (Lev, 2008; Clausen & Hirth, 2016). Alegerea între capitalizare și cheltuire influențează semnificativ raportarea financiară. Capitalizarea crește activele totale și îmbunătățește profitabilitatea raportată, în timp ce cheltuirea reduce direct venitul net.

Chiar și în cazul activelor intangibile achiziționate, determinarea valorii juste nu este întotdeauna simplă. Prețurile de piață pot să nu reflecte valoarea intrinsecă, ceea ce duce la discrepanțe în raportarea financiară. Studiile arată că simpla utilizare a costurilor de tranzacție nu garantează o evaluare corectă a activelor intangibile, deoarece determinarea prețului implică deseori evaluări subiective și proiecții ale câștigurilor viitoare (Su & Wells, 2015). Drept urmare, diferențele în tratamentul contabil al IGIAs afectează comparabilitatea situațiilor financiare, influențând percepțiile părților interesate asupra valorii și performanței unei firme.

DILEMA MANAGERIALĂ: CAPITALIZAREA VS. CHELTUIREA COSTURILOR DE DEZVOLTARE

Dezbaterea între capitalizarea și cheltuirea costurilor de dezvoltare se concentrează pe echilibrarea transparenței, stabilității financiare și discreției manageriale. Susținătorii capitalizării argumentează că aceasta reduce asimetria informațională prin oferirea unei imagini mai clare a investițiilor pe termen lung în inovație. De asemenea, aceasta reduce costul emiterii de datorii, deoarece activele capitalizate întăresc bilanțurile contabile, făcând firmele să pară mai stabile financiar (Aboody & Lev, 1998; Lev et al., 2005). Totuși, criticii avertizează că capitalizarea poate facilita și manipularea câștigurilor dacă este utilizată oportunist, permițând managerilor să supraevalueze activele pentru a atinge ținte financiare.

Pe de altă parte, cheltuirea oferă o abordare conservatoare care limitează discreția managerială, reducând riscul supraevaluării activelor intangibile (Penman, 2009; Barker et al., 2020). Totuși, această abordare poate avea consecințe neintenționate. Firmele intensive în R&D, în special în industriile emergente, pot părea mai slabe financiar decât sunt în realitate, deoarece activitățile lor inovatoare nu sunt reflectate ca active în bilanț (Ciftci & Darrough, 2015). Acest lucru poate distorsiona situațiile financiare, făcând dificilă atragerea de investiții.

EFFECTUL DE SEMNALIZARE ȘI DEPĂȘIREA REPERELOR

Capitalizarea joacă un rol semnificativ în semnalarea fezabilității proiectelor, influențând strategiile financiare și percepțiile investitorilor. Prin capitalizarea costurilor de dezvoltare, firmele pot indica clar că proiectele lor R&D sunt așteptate să genereze beneficii economice viitoare. Totuși, capitalizarea agresivă, mai ales în firmele cu performanțe financiare slabe, ridică îngrijorări privind posibile denaturări financiare.

CONCLUZII ȘI CONTRIBUȚII

Dezbaterea asupra capitalizării versus cheltuirii IGIA rămâne nerezolvată, evidențiind incertitudinea inerentă în evaluarea acestora. Reacțiile pieței și ale investitorilor joacă un rol crucial în determinarea credibilității deciziilor de capitalizare. Indiferent de alegerea firmei, piața stabilește valoarea reală a acestor active prin comportamentul de investiție, mecanismele de preț și rezultatele financiare pe termen lung.

CAPITOLUL 2: EVALUAREA ȘI RAPORTAREA R&D ÎN ENTITĂȚILE EUROPENE

Acest capitol abordează Întrebarea de Cercetare 1 (RQ1): „Care sunt modalitățile de evaluare a activităților de cercetare și dezvoltare (R&D) și care este gradul de raportare a elementelor asociate în cadrul entităților europene?” Analiza ia în considerare cadrul de reglementare, discreția managerială și percepțiile investitorilor cu privire la capitalizarea și raportarea R&D.

CADRUL REGLEMENTAR ȘI PROVOCĂRILE RAPORTĂRII

O referință reglementară cheie este IAS 38, care impune o distincție între fazele de cercetare și dezvoltare ale cheltuielilor R&D. Faza de cercetare trebuie întotdeauna trecută pe cheltuieli, în timp ce costurile de dezvoltare pot fi capitalizate doar dacă sunt îndeplinite criterii specifice, precum demonstrarea unor beneficii economice viitoare. Această distincție introduce o dezbatere între capitalizare și cheltuire, deoarece capitalizarea poate servi ca un semnal pozitiv al succesului unui proiect, dar poate prezenta și riscuri de manipulare a câștigurilor.

Percepția investitorilor asupra riscului joacă un rol crucial în deciziile de finanțare legate de investițiile în R&D. Capitalizarea poate influența încrederea investitorilor și strategiile de finanțare, conducând la răspunsuri investiționale bazate pe risc. Aceste răspunsuri pot fi clasificate în trei categorii: risc ridicat (finanțare prin capitaluri proprii), risc mediu (finanțare prin datorii pe termen lung) și risc scăzut (finanțare prin datorii pe termen scurt).

STUDIU DE CAZ ȘI REZULTATELE MATRICEI TEORIEI JOCURILOR

Pentru a evalua empiric aceste dinamici, capitolul include un studiu de caz asupra a trei entități private europene intensive în R&D. Prin aplicarea teoriei jocurilor, studiul evaluează modul în care dezvoltările din situațiile financiare influențează comportamentul investitorilor și strategiile optime de investiții.

Rezultate cheie ale analizei financiare

- **Hudol Ltd:**
 - Capitalizarea a corelat cu investiții mai mari în capitaluri proprii și creșteri ale datoriei pe termen lung.
 - Investitorii au interpretat capitalizarea ca pe un semnal pozitiv.
 - Strategia optimă: Risc mediu (datorii pe termen lung).
- **Hudol Thermal Ltd:**
 - Datoriile pe termen scurt au fost principala sursă de finanțare.
 - Lipsa brevetelor a indicat posibilitatea unui eșec al proiectelor.
 - Strategia optimă: Risc scăzut (datorii pe termen scurt).
- **Dyfodol Energy Ltd:**
 - Levier extrem de ridicat (raport Datorii/Active > 1.400%).
 - Un brevet a fost publicat, dar nu a fost acordat.
 - Strategia optimă: Risc scăzut (datorii pe termen scurt).

Interpretarea rezultatelor

- Entitățile care au reușit să capitalizeze costurile au atras datorii pe termen lung și investiții în capitaluri proprii.
- Lipsa inovației sau eșecul proiectelor a redus încrederea investitorilor, entitățile fără brevete de succes atrăgând în principal finanțare pe termen scurt (de exemplu, Hudol Thermal Ltd).

Rezultate finale (date din 2021)

Entitate	Rezultatul matricei jocurilor	Status 2021	Active (2021)	Raport Datorii/Active (2021)
Hudol Ltd	Risc mediu (datorii TL)	Activă	£102,456	231.81%
Hudol Thermal Ltd	Risc scăzut (datorii TS)	Inactivă (restructurare)	£1,500	0%
Dyfodol Energy Ltd	Risc scăzut (datorii TS)	Activă, supraîndatorată	dar £16,513	1,412.32%

- **Hudol Ltd** a avut cele mai bune rezultate financiare, confirmând acuratețea recomandării matricei pentru risc mediu (datorii pe termen lung).
- **Hudol Thermal Ltd** a întâmpinat dificultăți financiare și a fost restructurată, justificând clasificarea sa de risc scăzut (datorii pe termen scurt).
- **Dyfodol Energy Ltd** a avut un nivel extrem de ridicat al levierului financiar, validând recomandarea matricei pentru risc scăzut (datorii pe termen scurt).
- Nu au fost sugerate investiții în capitaluri proprii pentru nicio entitate, evitând astfel pierderile catastrofale.

CONCLUZII ȘI CONTRIBUȚII

Nu există o concluzie definitivă conform căreia capitalizarea influențează încrederea investitorilor și alocarea riscurilor, însă este foarte probabil ca firmele cu brevete (de exemplu, Hudol Ltd) să fi atras investiții cu risc mai ridicat, în timp ce firmele fără brevete (de exemplu, Hudol Thermal Ltd) au recurs la datorii pe termen scurt, indicând o încredere mai slabă a investitorilor.

- Studiul a dezvoltat un model bazat pe teoria jocurilor pentru a estima strategiile optime de investiții folosind date financiare istorice. Acesta oferă un instrument simplu, dar eficient, pentru investitorii implicați în investiții cu risc ridicat în R&D.
- Descoperirile contribuie la înțelegerea evaluării R&D și a efectelor acesteia asupra comportamentului investitorilor.
- Studiul stabilește o bază pentru investigarea în capitolul 4 a stimulentei manageriale și a prejudecăților legate de capitalizarea în R&D.

Limitări ale studiului

- Metoda se bazează pe date istorice, limitând acuratețea predictivă.
- Modelul este aplicabil în principal entităților private intensive în R&D.
- Studiul se bazează pe situații financiare abreviate, necesitând verificări externe (de exemplu, brevete).

CAPITOLUL 3: PREVEDERILE STANDARDELOR PROFESIONALE, RESPONSABILITATEA PRIVIND R&D ȘI PROTECȚIA PĂRȚILOR INTERESATE

Acest capitol examinează dacă standardele profesionale existente asigură suficient responsabilitatea privind cheltuielile pentru cercetare și dezvoltare (R&D) și protecția părților interesate. Pe măsură ce activele intangibile devin tot mai centrale în crearea valorii corporative, standardele armonizate de contabilitate, evaluare și audit sunt esențiale. Cercetările anterioare au arătat că variațiile în practicile contabile între jurisdicții complică standardizarea raportării R&D, impactând în mod diferit investitorii, creditorii, angajații, furnizorii, clienții și organismele de reglementare.

PROVOCĂRI CHEIE ÎN RAPORTAREA ACTIVELOR INTANGIBILE

Problemele principale în raportarea activelor intangibile includ:

- Provocările evaluării,
- Rolurile auditorilor,
- Protecția proprietății intelectuale,
- Discreția managerială în capitalizarea costurilor R&D.

Capitolul utilizează două abordări metodologice pentru a analiza asemănările și diferențele dintre trei standarde principale:

1. **Analiza textuală automată:** Analiză Componentelor Principale (PCA) utilizând Voyant Tools (2023).

2. **Analiza manuală a conținutului:** Categorișirea elementelor cheie ale standardelor și efectuarea de măsurători statistice de similitudine utilizând SPSS.

Prin compararea IAS 38 (Contabilitate), IVS 210 (Evaluare) și ISA 620 (Audit), studiul urmărește identificarea lacunelor în raportarea financiară și îmbunătățirea ghidurilor pentru responsabilitatea R&D.

CONCLUZII ȘI CONTRIBUȚII POTENȚIALE

Rezultatele principale ale analizei automate și manuale sunt:

- **IAS 38 și IVS 210** se aliniază bine în ceea ce privește recunoașterea, măsurarea și evaluarea.
- **ISA 620** nu oferă ghiduri specifice pentru activele intangibile, dar este aliniat cu celelalte standarde în privința considerentelor de audit.

Lacunele identificate în standarde:

1. **IAS 38** permite prea multă discreție managerială, crescând riscul de manipulare a câștigurilor.
2. **IVS 210** utilizează rate de actualizare care adaugă subiectivitate în procesul de evaluare.
3. **ISA 620** se bazează pe experți externi, ceea ce ridică riscuri de confidențialitate și costuri suplimentare de audit.
4. Lipsa standardelor globale armonizate creează inconsistențe în evaluarea activelor intangibile.

Aceste concluzii subliniază necesitatea unui cadru mai structurat și mai transparent care să asigure protecția părților interesate și responsabilitatea financiară în raportarea R&D.

CAPITOLUL 4: DETERMINANȚII RAPORTĂRII DISTORSIONATE A VALORII R&D

Acest capitol analizează strategiile potențiale de gestionare a câștigurilor utilizate de manageri pentru a îmbunătăți poziția financiară a entităților axate pe cercetare și dezvoltare (R&D), răspunzând celei de-a treia întrebări de cercetare: *Care sunt determinantii raportării distorsionate a valorii R&D?* După cum s-a discutat în capitolele anterioare, literatura sugerează existența unor distorsiuni în raportarea R&D, adesea generate de motive manageriale precum gestionarea câștigurilor, reprezentarea înșelătoare a părților interesate, beneficii financiare personale sau amânarea măsurilor punitive (Dinh et al., 2015a; Clausen & Hirth, 2016).

AMBIGUITĂȚILE DECIZIILOR MANAGERIALE

O ambiguitate majoră în luarea deciziilor manageriale în acest context implică capitalizarea costurilor de dezvoltare, care depinde de estimări incerte ale beneficiilor economice viitoare asociate unuia sau mai multor active intangibile. Cazuri istorice, cum ar fi scandalul Theranos (Carreyrou, 2018), evidențiază potențialul de manipulare a câștigurilor și exploatarea cadrelor contabile, în special în industriile intensive în R&D.

Standardul Internațional de Contabilitate (IASB, 2022) recunoaște că activitățile R&D generează în principal active bazate pe cunoștințe, care, deși uneori au o prezență fizică (de exemplu, prototipuri), își derivă valoarea reală din proprietatea intelectuală încorporată. **Organizația**

Mondială a Proprietății Intelectuale (WIPO, 2024) definește un brevet ca un drept exclusiv acordat pentru o invenție, oferind protecție legală care beneficiază atât inventatorul, cât și piața mai largă. Acest cadru juridic susține tratamentul financiar al intangibilelor generate intern.

Capitalizarea cheltuielilor R&D conform IAS 38 impune managerilor să determine când începe faza de dezvoltare și dacă probabilitatea beneficiilor economice viitoare depășește 50%. Totuși, acest criteriu rămâne vag și subiectiv, deschizând calea pentru reprezentări eronate și manipulare a câștigurilor. Decizia de a capitaliza categorii specifice de cheltuieli, precum salariile sau amortizarea echipamentelor, adaugă un alt strat de complexitate, conducând adesea la raportări financiare suprapuse sau inexacte (Hunter et al., 2012).

METODOLOGIA STUDIULUI

Acest studiu își propune să examineze empiric determinantii raportării distorsionate a R&D, concentrându-se în mod special pe:

- Levierul financiar,
- Măsurile de profitabilitate și
- Factori externi precum condițiile economice regionale și clasificările auditorilor.

Prin aplicarea unor metodologii statistice, inclusiv analiza corelațiilor, regresii mixte și regresii logistice binare, cercetarea evaluează dacă deciziile de capitalizare a activelor intangibile sunt influențate de dificultăți financiare, motivații manageriale sau alți factori economici.

Metoda NPV (Net Present Value) este utilizată pentru a evalua dacă valoarea capitalizată a activelor intangibile este justificată de fluxurile de numerar viitoare. Ambiguitatea criteriului „*probabilitate ridicată (>50%) de beneficii economice viitoare*” din IAS 38 este explorată prin compararea raporturilor NPV-valoare capitalizată pentru mai multe perioade și prin analizarea diferitelor categorii, precum tipul auditorului, țara de reședință și dezvoltarea economică regională.

CONCLUZII ȘI CONTRIBUȚII

Acest capitol oferă dovezi empirice conform cărora:

- **Dificultățile financiare** (raportul Datorii/Capital) afectează negativ performanța activelor intangibile.
- **Profitabilitatea** (ROA, EPS) îmbunătățește generarea NPV.

Rezultatele susțin practicile conservatoare de capitalizare în firmele intensive în R&D și propun o interpretare cuantificabilă a criteriului „*>50% probabilitate*” din IAS 38.

DIRECȚII PENTRU CERCETĂRI VIITOARE

Studiile viitoare ar trebui să exploreze mecanismele cauzale ale deciziilor de capitalizare și să integreze indicatori de piață (rapoarte P/E) pentru o precizie predictivă îmbunătățită.

CAPITOLUL 5: CONCLUZII FINALE, LIMITĂRI ALE CERCETĂRII ȘI CONTRIBUȚII

Acest capitol de încheiere sintetizează principalele constatări ale cercetării, evaluează critic limitările sale și evidențiază contribuțiile aduse domeniului evaluării și raportării activelor intangibile. Cele trei piloni principali ai cercetării sunt:

1. **Capitalizarea versus recunoașterea imediată a costurilor de dezvoltare** – Analizarea impactului acestor decizii asupra percepțiilor investitorilor și a raportării financiare, în special în entitățile private intensive în R&D.
2. **Convergență și divergență în reglementare** – Evaluarea modului în care standardele de contabilitate, evaluare și audit interacționează și influențează protecția părților interesate.
3. **Determinarea raportării distorsionate a valorii R&D** – Identificarea factorilor financiari și contextuali care determină gestionarea câștigurilor sau raportarea prudentă a activelor intangibile.

Capitolul final oferă o narațiune coerentă care leagă obiectivele studiului, analizele empirice și implicațiile mai largi pentru standardele contabile, deciziile manageriale și interesele părților interesate. De asemenea, recunoaște constrângerile metodologice ale cercetării și propune direcții pentru studii viitoare.

CONCLUZII FINALE

Această teză a realizat o investigație cuprinzătoare asupra dinamicii evaluării activelor intangibile, concentrându-se pe entități intensive în R&D din UE. Prin utilizarea unei abordări metodologice diverse – incluzând analiza bibliometrică, modelarea financiară și analiza statistică – cercetarea oferă perspective empirice asupra raportării valorii R&D și a discreției manageriale în capitalizarea activelor intangibile.

Concluzii-cheie din fiecare capitol:

1. Revizuirea literaturii și cadrul teoretic (Capitolele 1 și 2)

- Revizuirea literaturii a examinat perspectivele duale privind capitalizarea costurilor de dezvoltare – ca semnal al încrederii manageriale versus un mecanism pentru gestionarea câștigurilor.
- Modelele bazate pe teoria jocurilor au fost introduse pentru a analiza procesul decizional în firme private intensive în R&D, demonstrând modul în care strategiile de investiții și evaluarea riscurilor influențează alocarea capitalului.

2. Compararea reglementărilor (Capitolul 3)

- Analiza comparativă a IAS 38, IVS 210 și ISA 620 a evidențiat coerența tematică între standardele de contabilitate și evaluare, dar și lacune în standardele de audit referitoare la evaluarea activelor intangibile.
- Cercetarea a identificat ambiguități în IAS 38, în special criteriul „*probabilitate ridicată (>50%) de beneficii economice viitoare*”, care nu dispune de repere cantitative clare pentru deciziile de capitalizare.

3. Analiza empirică a factorilor financiari și contextuali (Capitolul 4)

- Analizele statistice (regresii mixte, regresii logistice binare și teste de comparație a mediei) au relevat relații puternice între levierul financiar, profitabilitate și performanța activelor intangibile.
- ROA și EPS s-au corelat pozitiv cu performanța activelor intangibile, sugerând că metricile mai puternice de profitabilitate sunt aliniate cu practici mai conservatoare de capitalizare.
- Raporturile Datorii-Capital au afectat negativ performanța activelor intangibile, subliniind dificultățile financiare drept un determinant-cheie al raportării distorsionate.
- Entitățile din regiuni cu un PIB pe cap de locuitor mai mare și cele auditate de firme Big 4 au demonstrat practici mai prudente de capitalizare, sugerând că condițiile economice regionale și calitatea auditului influențează evaluarea activelor intangibile.

Contribuția

generală:

Cercetarea oferă validare empirică conform căreia levierul financiar, profitabilitatea și factorii regionali influențează semnificativ performanța activelor intangibile. Prin integrarea perspectivelor teoretice cu dovezi empirice, studiul stabilește un cadru strategic pentru evaluarea activelor intangibile, echilibrând discreția managerială cu așteptările părților interesate.

LIMITĂRILE CERCETĂRII

Deși această teză aduce contribuții valoroase, anumite limitări trebuie recunoscute:

1. Constrângeri literare și de date

- Revizuirea literaturii se concentrează în principal pe economii dezvoltate (UE, America de Nord), ceea ce limitează generalizarea la piețele emergente cu cadre instituționale și stimulente fiscale diferite.
- Setul de date este limitat la sectoarele intensive în R&D, ceea ce înseamnă că constatările pot să nu se aplice industriilor cu structuri diferite ale activelor intangibile (e.g., branduri, licențe sau proprietate intelectuală în industriile de servicii).

2. Constrângeri metodologice

- Cercetarea se bazează pe date financiare istorice, care nu iau în considerare schimbările viitoare în practicile de evaluare a activelor intangibile.
- Abordarea teoriei jocurilor simplifică procesul decizional managerial și poate să nu surprindă pe deplin considerațiile strategice complexe în medii R&D de risc ridicat.
- Analiza standardelor din Capitolul 3 se concentrează pe IAS 38, IVS 210 și ISA 620, excluzând alte cadre de reglementare relevante, cum ar fi protecția proprietății intelectuale.

3. Limitări statistice și empirice

- Coeficientul de contribuție presupune proporționalitate, ceea ce poate să nu surprindă pe deplin interacțiunea dintre fluxurile de numerar și activele intangibile.
- Analiza comparativă a mediei presupune omogenitate în cadrul grupurilor categorice, potențial ignorând variațiile intra-grup.
- Biasul de selecție este posibil din cauza excluderii entităților cu date financiare incomplete.

- Factorii macroeconomici externi (inflație, recesiuni, schimbări de reglementare) nu au fost explicit analizați, deși aceștia ar fi putut influența comportamentul managerial și tendințele de raportare.

Direcții pentru cercetări viitoare:

- Extinderea analizei pe piețele emergente și tipologii diferite de active intangibile (e.g., branduri, brevete, software).
- Dezvoltarea de modele orientate spre viitor care integrează indicatori de piață (e.g., rapoarte preț/câștig, sentimentul investitorilor).
- Integrarea indicatorilor macroeconomici (e.g., inflație, schimbări de reglementare) pentru a evalua impactul lor asupra evaluării activelor intangibile.
- Explorarea mecanismelor cauzale din spatele deciziilor de capitalizare, posibil prin studii longitudinale și interviuri manageriale calitative.

CONTRIBUȚII

Această teză contribuie la înțelegerea academică, reglementară și managerială a evaluării activelor intangibile în mai multe moduri:

- Oferă un cadru integrat pentru înțelegerea deciziilor de capitalizare versus recunoaștere imediată în sectoarele intensive în R&D.
- Introduce modele de teorie a jocurilor pentru a analiza procesul decizional managerial și strategiile de investiții.
- Evidențiază lacunele reglementare din IAS 38, în special lipsa unei orientări clare privind pragurile de probabilitate pentru capitalizare.
- Dezvoltă o interpretare cantitativă a criteriului „*probabilitate ridicată (>50%)*” din IAS 38, folosind raporturi NPV-valoare contabilă într-un cadru de comparație a mediilor.
- Introduce coeficientul de contribuție, care oferă o abordare simplificată, dar eficientă pentru măsurarea performanței activelor intangibile.

Reflecție finală:

Această cercetare umple goluri critice în evaluarea activelor intangibile, clarificând ambiguitățile din IAS 38, dezvoltând metrici de performanță cuantificabile și oferind perspective practice pentru contabili, auditori, investitori și factori de decizie politică. Afirmându-și limitările, studiul oferă baza pentru explorări empirice ulterioare asupra dinamicii activelor intangibile într-un peisaj financiar aflat într-o continuă evoluție.

Referințe (selecție)

Aboody, D. & Lev, B. 1998, "The value relevance of intangibles: The case of software capitalization", *Journal of Accounting Research*, vol. 36, no. SUPPL., pp. 161-191.

Agyei-Mensah, B.K. 2019, "IAS-38 disclosure compliance and corporate governance: evidence from an emerging market", *Corporate Governance (Bingley)*, vol. 19, no. 3, pp. 419-437.

Barker, R., Penman, S., Linsmeier, T.J. & Cooper, S. 2020, "Moving the Conceptual Framework Forward: Accounting for Uncertainty", *Contemporary Accounting Research*, vol. 37, no. 1, pp. 322-357.

- Carreyrou, J. 2018, *Bad Blood: Secrets and Lies in a Silicon Valley Startup.*, New York U.S.: Alfred A. Knopf.
- Cazavan-Jeny, A. & Jeanjean, T. 2006, "The Negative Impact of R&D Capitalization: A Value Relevance Approach", *European Accounting Review*, Vol. 15, No. 1, pp. 37–61.
- Ciftci, M. & Darrough, M. 2015, "What explains the valuation difference between intangible-intensive profit and loss firms?", *Journal of Business Finance and Accounting*, vol. 42, no. 1-2, pp. 138-166.
- Chan, L.K.C., Lakonishok, J. & Sougiannis, T. 2001, "The stock market valuation of research and development expenditures", *Journal of Finance*, Vol. 56, no. 6, pp. 2431-2456.
- Chen, E., Gaviglio, I. & Lev, B. 2017, "The positive externalities of IFRS R&D capitalization: enhanced voluntary disclosure", *Review of Accounting Studies*, Vol. 22, no. 2, pp. 677-714.
- Clausen, S. & Hirth, S. 2016, "Measuring the value of intangibles", *Journal of Corporate Finance*, Vol. 40, pp. 110-127.
- Cordazzo, M. & Rossi, P. 2020, "The influence of IFRS mandatory adoption on value relevance of intangible assets in Italy", *Journal of Applied Accounting Research*, Vol. 21, no. 3, pp. 415-436.
- Dinh, T., Kang H. & Schultze, W. 2015a, "Capitalizing Research and Development: Signalling or Earnings Management?", *European Accounting Review*, Vol. 25, no. 2, pp. 373-401.
- Dumas, G. & Martinez, I. 2015, "IAS 38 and accounting for development expenses: are they capitalised opportunistically or reliably?", *Revue Francaise de Gestion*, Vol. 249, no. 4, pp. 93-111.
- Gatchev, V.A., Spindt, P.A. & Tarhan, V. 2009, "How do firms finance their investments?. The relative importance of equity issuance and debt contracting costs", *Journal of Corporate Finance*, Vol. 15, no. 2, pp. 179-195.
- Gong, J.J. & Wang, S.I.-. 2016, "Changes in the value relevance of research and development expenses after IFRS adoption", *Advances in Accounting*, Vol. 35, pp. 49-61.
- Hunter, L., Webster, E. & Wyatt, A. 2012, "Accounting for Expenditure on Intangibles", *Abacus*, Vol. 48, no. 1, pp. 104-145.
- International Accounting Standards Board (IASB) 2022, "IAS 38", <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2022/issued/part-a/ias-38-intangible-assets.pdf> [accessed 23/01/2023].
- Kuo, N.-. & Lee, C. 2018, "Investor legal protection, capitalised development costs, and audit fees: A cross-country analysis", *Journal of International Financial Management and Accounting*, Vol. 29, no. 1, pp. 57-82.
- Lev, B., Sarath, B. & Sougiannis, T. 2005, "R&D reporting biases and their consequences", *Contemporary Accounting Research*, Vol. 22, no. 4, pp. 977-1026.
- Lev, B. 2008, "A rejoinder to Douglas Skinner's 'Accounting for intangibles - A critical review of policy recommendations'", *Accounting and Business Research*, Vol. 38, no. 3, pp. 209-213.
- Lim, S.C., Macias, A.J. & Moeller, T. 2020, "Intangible assets and capital structure", *Journal of Banking and Finance*, Vol. 118, no. 3, pp. 1-24

Mirza, A. A., Orrell M., & Holt, J. G. 2008, IFRS: Practical Implementation Guide and Workbook 2nd Edition, U.S., N.J.: John Wiley & Sons, Inc.

Negkakis, H. 2015, IFRS Diethnh Prototypa Xrhmatooikonomikis Anaforas: Thewria & efarmoges [*IFRS: International Financial Reporting Standards – Theory and Applications*], Thessaloniki: Aeiforos Logistiki

Penman, S.H. 2009. "Accounting for intangible assets: there is also an income statement", *Abacus*, Vol. 45, no. 3, pp 358-371.

Sinclair, S. & G. Rockwell. 2023, ScatterPlot. Voyant Tools. Retrieved March 6, 2023, from <https://voyant-tools.org/?analysis=docSim&limit=53&dimensions=2&corpus=9d8a710d154b1721890c92382cbf219d&view=ScatterPlot>

Su, W.H. & Wells, P. 2015, "The association of identifiable intangible assets acquired and recognised in business acquisitions with postacquisition firm performance", *Accounting and Finance*, vol. 55, no. 4, pp. 1171-1199.

World Intellectual Property Organization 2021, "Facts and Figures"
<https://www.wipo.int/edocs/infogdocs/en/ipfactsandfigures/> [accessed on 11/06/2021].

World Intellectual Property Organization (WIPO). 2024, "Patents"
<https://www.wipo.int/en/web/patents/> [accessed on 20/09/2024].

Wu, H., Thomas, A. & Wright, S. 2020, "Using the R&D capitalisation choice to explain the scale benefits of R&D investment", *Australian Journal of Management*, Vol. 45, no. 4, pp. 579-606.